

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 31

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, FEBRUARY 7TH, 1933

LETO XXXV.—VOL. XXXV.

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameri- ških naselbinah

Slovenska podporná družba sv. Mohorja, z glavnim sedežem v Chicagu, Illinois, naznanja, da je znašalo njeno premoženje koncem leta 1932 svoto \$9.241.73. Družba je štela koncem leta 1932 v odraslem oddelku 474 članov in 11 v mladinskem oddelku.

Frank Udovč, ki je dobro znan slovenskim gozdarjem, je v bolnišnici v Little Falls, New York, toliko okrevale, da že hodi po bergljah. Pred štirimi meseci si je v avtomobilski nesreči zlomil noge na dveh mestih in je bil tudi sicer močno poškodovan.

V Petersburgu, Illinois, se bo 20. februarja začela sodnijska obravnava proti pomožnemu šerifu Skinnerju, ki je obdolžen umora našega rojaka Martina Viranta, ki je bil pred več meseci v ječi pretepen do smrti, potem pa obešen, in so pomožni šerifi prvotno trdili, da se je sam obesil. Da se je obravnavala tako dolgo zavlekla, so krivi odvetniki obtožencev, ki vedno dobijo kak izgovor, da zavlačujejo obravnavo. Njih zadnji izgovor je bil, da je glavni obtoženelec bolan. Sorodniki pokojnega rojaka Viranta bodo imeli svoje posebne zagovornike pred sodiščem. Ako bi slučajno kdo želel kak podatke, naj piše na naslov: Nobel Y. Dowell, First National Bank, East Peoria, Illinois.

Ivana Kunaver, posestnica v Drijici, št. 19, pošta Moravče, okraj Kamnik, prosi ameriške rojake, če kdo ve za njenega moža Johna Kunaverja. V Ameriko je odšel leta 1913, in je redno pisal domov do leta 1920, od takrat je pa prenehal, in ona nič ne ve, če je živ ali mrtev. Njegov zadnji naslov je bil 1245 E. 55th St., Cleveland, Ohio.

Zlata svetinja

Najboljša učenka svojega razreda v Collinwood višji šoli je gotovo naša mlada Slovenka, Miss Mary Roznik, stara 15 let, ki biva na 13818 Eastglensmere Ave. Pretekli teden je dobila Mary zlato svetinjo od Američan Legion, Post št. 99, pri kateri so večinoma veterani ameriške armade, ki so zaposleni pri N.Y.C. železnici. Organizacija podeli vsako leto zlato svetinjo dotičnemu mlademu učencu ali učenki, ki se je tekom leta najbolj odlikoval v šoli glede izobrazbe, državljanstva in napredka. In to čast je letos dobila Miss Roznik, naša nadarjena Slovenka. Iskrene čestitke, Mary!

\$30.000 nagrade

Kdor dobi v roke morilec ali morilca bivšega councilmana v Clevelandu, Wm. Potterja, bo deležen \$30.000 nagrade. Nagrada se nahaja še vedno v clev. bankah, dočim umor Potterja še vedno ni pojasnjen. Kdor bi ga pojasnil, bi tudi dognal obnemo, kdo je ukradel \$500.000 iz davčne blagajne v Clevelandu. Župan Miller sam se je izjavil, da bi rad dal deset let svojega življenja, če bi mogel priti morilec in roparjem na sled. Mi le pravimo: Nič ni tako skrito, da ne bi bilo enkrat očitno.

Dragocena pisma

Več privatnih pisem bivših predsednikov, Madison in Lincoln, je bilo ukradenih iz javne knjižnice na Superior Ave., kjer so bila pisma na razstavi.

Kongres ne želi, da bi sa- memu sebi znižal plače in odpravil razkošje

Washington, 6. februarja. — Takozvane "hrome race" v kongresu, katerih je 166 in ki imajo večino v poslanski zbornici, so preteklo soboto odglasovali, da se plača kongresmanov ne sme znižati od \$9000 na \$7500 na leto. Predlog, da se zniža plača kongresmanom je dobil samo 2 glasova. Demokratični zastopnik Whittington iz države Missouri, ki je stavil tozadevni predlog, je izjavil, da bo v prihodnjem zasedanju kongresa katerega bo sklical novi predsednik Roosevelt stavil ponovno enak predlog. Kongresman so tudi glasovali, da se ne odpravi kongresni restavrant, v katerem dobivajo člani kongresa zelo poceni najboljše kosilo in večerjo. Ta restavrant velja strica Sama vsako leto \$60.000. Nadaljnji predlog se je glasil, da se odpravi brivnica iz kongresnega polopja, toda tudi ta predlog je propadel. Oni kongresman, ki so bili proti znižanju plač kongresmanov so trdili, da če se plače kongresmanov znižajo, da v bodoče ne bo mogel nihče drugi kot bogatiti biti predsednik. Nadalje so se kongresman pritoževali, da je vseeno, če se odpravi brivnica iz poslanske zbornice kongresa, kajti v privatnih brivnicah morajo kongresman plačevati 40 centov za striženje las, dočim so prisiljeni plačevati v kongresni brivnici 75 centov. Zasluge gre brivcem, ki so zaposleni v kongresnem soplepu.

Sodniki kot gostje

V Clevelandu imamo toliko sodnih slučajev, da morajo večkrat prihajati v Cleveland sodniki iz drugih mest, da rešujejo posamezne slučaje, ker je domačih sodnikov premalo. Tem sodnikom gostom se je plačevalo dosedaj po \$20.00 na dan, poleg tega, da so vlekli tudi v svojih domačih okrajih redno plačo. Dočim so v Clevelandu gostovali. Odvetniška zbornica je prišla sedaj na dan s predlogom, da se v bodoče tem sodnikom plača samo \$10.00 na dan, kar je več kot dovolj za današnje čase, zlasti če pomislimo, da prihaja ta denar iz žepov naših davkoplačevalcev.

Želite kaj denarja?

V sredo, 8. februarja, se prične pri našem slovenskem trgovcu Antonu Anžlovarju na 6208 St. Clair Ave. velika razprodaja, in če si želite prihraniti nekaj denarja, pridite na to razprodajo. Opozarjamo na tozadevni oglas v današnjem listu. Če preberete cene, ki so v oglasu navedene, boste prepričani, da za male denarje dobite mnogo blaga, in to blago je sveže in pristno, ker je Mr. Anžlovar poznani, da trguje le z dobrim blagom. Prav priporočamo našim gospodinjam.

"Depresija"

V prodajalni pojnih pišac na 2170 E. 97th St., je lastnik dotične prodajalne razobesil nov cenik, ki kaže na cene pojnih pišacem. Lastnik prodaja dvojno vrsto žganja: belo in rdeče. Belo žganje je po 5 centov kozarec, rdeče pa 10 centov. Ne garancira se pa nič, če bo kdo živ ostal, kdor bo užival dotično brozgo, ki je pravi strup, kot se je izjavil saržent Harrold, ki je lastnika aretiral, ker se je le prečito norčeval s prohibicijo.

Načrt župana Millerja našel dober odmev. Republikanci so se podali po tajnem zboru

Republikanski councilmani so imeli včeraj tajno posvetovanje glede predloga župana Millerja, da se vporabi \$9.000.000 za javna dela, namesto da bi se dajala miloščina v blagu brezposelnim. Pri tajnem posvetovanju so councilmani sklenili, da nikakor ne bodo ovirali župana pri njegovem načrtu. Mestna zbornica je nadalje sklenila, da ima župan Miller vse svoje tozadevne načrte pripravljene in jih naj predloži v petek, 10. februarja, ob 2. uri popoldne, ko se bo o teh načrtih javno razpravljalo.

Župan Miller je prišel osebno k zborovanju mestne zbornice, kjer je dajal pojasnila glede svojega načrta. Da je županov načrt priljubljen pri ljudeh, se je videlo sinoči, ko so natlačeno polne galerije mestne zbornice burno plaskale Millerju, ko je razlagal svoj načrt, katerega prinašamo na tem mestu:

Že včeraj smo poročali na kratko o načrtu župana Millerja, ki se glasi, da naj brezposelni delavci raje dobivajo gotov denar in se jim da nekaj dela, kot pa da bi bili odvisni od podpore dobredelnih družb. V razmehotih kot so danes, je seveda nemogoče vsem tisočim, ki so brez dela, preskrbeti potrebno delo in zaslužek, lahko se pa naredi tako, da delavci lahko opravljajo dva do tri dni v tednu delo in so za to plačani in denar, ki ga zaslužijo, sami potrošijo, ne da bi dobredelne družbe jim pošiljale v hiše blago in sredstva, ki so dostikrat nezadostna ali neprimerna za brezposelne družine.

Župan Miller je preračunal, da so lansko leto dobredelne družbe potrošile \$6.842.261 za podporo brezposelnim. Povprečno dobiva družina brezposelnega delavca manj kot \$20.00 na mesec. Če bi se pa gori omenjena svota razdelila po \$20.00 na mesec brezposelnim za delo, bi dobilo nemudoma 28.509 brezposelnih delo in zaslužek, in sicer skozi celo leto.

Župan Miller računa, da če mu je mogoče dobiti \$9.200.000 tekom leta 1933, bi bilo mogoče

38.750 družinskim očetom, ki so brez dela, dobiti delo po \$20.00 na mesec, da bi delali razna mestna dela po dva dni v tednu. Da se dobi \$9.200.000 je treba tozadevne postavodaje v državni legislaturi, poleg tega pa posojila v znesku \$3.000.000 od rekonstrukcijske finančne korporacije v Washingtonu. Miller povdarja, da če se plačuje posojilo velikim bankam, zavarovalnim družbam in železnicam, da se lahko posodi tudi mestnim vladam, katerih dolžnost bi bila potem denar razdeliti med brezposelne s tem, da se jim preskrbi delo. Miller misli, da nikakor ni spodobno in dostojno, da delavec prejema miloščino od dobredelnih družb ko bi isti denar lahko sam zaslužil in zasluženi denar po svoji previdnosti potrošil.

Tozadevno je župan Miller predlagal sledeče: "Po mojem mnenju je velika večina brezposelnih družin bolj zmožna preživljati sama sebe kot pa dobredelne družbe. Vsaka družina ima drugačne potrebe, dočim dobivajo od dobredelnih družb vse enaka živila. Marsikatera gospodinja pa tudi bolje in ceneje kupiti tja pa dobredelne družbe. To je tega pa za vest, da človek roši denar, katerega je sam zaslužil, veliko pripomore k boljši morali ljudi.

"Mesto Cleveland samo ni zmožno izpeljati tega načrta. Od davčnega denarja bi se znašlo dobiti nekako \$3.000.000, ostalo svoto pa, ki je potrebna, da se zaposli 40.000 delavcev bi morala prispevati država Ohio in zvezna vlada, ki ima tozadevno na razpolago stotine milijonov dolarjev. Mesto Cleveland je zadnje čase silno zaostalo z javnimi deli, in enostavnega vzroka, ker ni denarja na razpolago. Toda če se mestna, državna in zvezna vlada združijo tozadevno, dobimo svoto, ki bo pripomogla, da se ljudem pomaga. V Clevelandu imamo vse polno del, s katerimi se lahko takoj začne. Ta dela so sledeča:

1. Dela ob obrežju Erie jezera. Mesto Cleveland ni še nikdar izrabilo svojega jezer-

skega obrežja, radi visokega bregovja in primitivnega stanja v katerem se obrežje nahaja. Gordon park bi bil najlepši park v Ameriki, ako bi se jezersko obrežje moglo predrugačiti. (Gordon park se nahaja v slovenski naselbini.) Najmanj 9000 ljudi dobi lahko ob obrežju, ob katerega meji Gordon park, delo pri planiranju in urejanju obrežja. Delo bi lahko trajalo celo leto, in bi se posamezni delavci vrstili pri delu, da bi vsakdo delal po dva ali tri dni na teden.

2. Kingsbury boulevard. Tu bi se potrebovalo 1500 ljudi za olepšanje tega parka, ki bi imeli dovolj dela skozi celo leto. Pritožbe o neprimikah na Kingsbury boulevardu so številne, in skrajna potreba je, da se za ugodnost prebivalstva na Kingsbury boulevardu naredijo tozadevne spremembe.

3. Forest Hills. — Ondotna okolica je zelo zanemarjena. 900 ljudi bi se potrebovalo tekom enega leta, da odpravijo nesnago in uravnajo steze, ceste in ulice, ki vodijo tam mimo.

4. East boulevard. Potok Doan Creek, ki se vije po Gordon parku, Pockefeller parku in Wade parku je z ozirom na njegove bregove v najslabšem stanju. Bivše mestne administracije tozadevno niso nikdar ničesar naredile, dasi so imele denar na razpolago. Krasna drevesca, zasajena ob potoku hiraajo in vsako leto je treba odstraniti stotine dreves. Ako bi 1500 delavcev naredilo v dotični okolici potrebna dela, bi Cleveland pridobil na svoji naravni lepoti.

5. Mestni stadion. Zgrajen je bil tako nemarno pod bišvo upravo, da bi vzelo najmanj 900 delavcev eno leto, da spravijo stadion v pravi položaj. Radi nedostatkov na mestnem stadionu ni mogoče mestni vladi zarentati za razne prireditve.

6. Washington, Brookside, Garfield, Edgewater parki so v skrajno slabem položaju. Najmanj 9000 delavcev se potrebuje, da popravijo, olepšajo in na novo zgradijo v parkih to, kar je tam pomanjkljivega."

Roosevelt naznanja, da bo sodeloval s kongresom glede evropskih dolgov

Jacksonville, Florida, 6. februarja. Ker se je oglasilo pretekli teden v kongresu več senatorjev, ki so nekako grozili novemu predsedniku Rooseveltu, če se z njimi ne bo posvetoval glede poteka dogovorov o mednarodnih dolgovih, je Roosevelt včeraj, malo prej predno je odpotoval na desetdnevne počitnice, izjavil, da bodo vsa njegova pogajanja s tujezskimi narodni glede mednarodnih dolgov odprta, in da bo vselej vprašal za nasvet tozadevne kongresne odbore. Roosevelt je izjavil, da bo vodil dogovore z zastopniki tujezskih narodov samostojno, toda vselej, kadar bo treba priti do odločitve, se bo posvetoval z voditelji zbornice poslancev in senatne zbornice. Izjava novega predsednika je povzročila splošno zadovoljstvo med voditelji kongresa.

"Rodoljub iz Amerike"

Poroča se nam, da je bilo navzočih pri predstavi "Rodoljub iz Amerike," katero je vprizorilo dramsko društvo "Adrija" s pomočjo nevškega zbora "Ilirija" toliko udeležencev preteklo nedeljo v slovenskem domu na Holmes Ave., da so komaj dobili prostor. Več oseb je moralo oditi. Prireditelj je bila oglašena samo v "Ameriški Domovini." In igralo se je tudi v največjo zadovoljnost občinstva, za kar so skrbeli priljubljeni igralci Tontžič, Rakar, Dršler in drugi. Zadovoljno občinstvo je smehapolno odhajalo iz dvorane.

Pomembna 30-letnica

Letos praznuje dramsatično društvo "Triglav" tridesetletnico svojega obstanka. Je to najstarejše slovensko dramsatično društvo ne samo v Clevelandu, pač pa tudi v Ameriki. Kot se nam poroča, namerava "Triglav" ob priliki 30-letnice prirediti izvanredno krasno predstavo. V četrtek ima članstvo tozadevno svojo izredno sejo.

Nove varde

Glasom novega mestnega čarterja mora mestna zbornica razdeliti mesto Cleveland v 31 vart. Sedaj jih imamo 33. Toda republikanci bi radi to delitev tako naredili, da bi bila njim v korist, in lahko to tudi naredijo, ker imajo večino v mestni zbornici. Toda župan Miller bo prepovedal vsako tako razdelitev.

Smrtna kosa

V ponedeljek dopoldne je preminul Martin Milatović, vdovec, star 73 let, rodوم Hrvat, stanujoč na 3342 St. Clair Ave. Pogreb ranjkega se bo vršil v četrtek iz pogrebnega zavoda A. Grdina in Sinovi na 62. cesti v cerkev sv. Pavla na 40. cesti. Bodi ranjkemu rahla ameriška zemlja!

Prestal operacijo

Včeraj je bil operiran na slepem črevesu Mr. Jackie Vidmar, 626 E. 124th St., sin Mr. in Mrs. Jack Vidmar. Operacijo je srečno prestal. Nahaja se v Charity bolnici.

Podružnica št. 14 SZZ

Danes zvečer se vrši redna seja podružnice št. 14 SZZ v navadnih prostorih in ob navadnem času.

Dva zmrznjena

Tekom mraza, ki je vladal v Clevelandu v nedeljo in ponedeljek, sta v Clevelandu zmrznila dva moška.

Ruska vlada je pregnala tisoče brezposelnih delav- cev iz številnih mest

Helsingfors, Finska, 6. februarja. Stotisoče delavcev se nahaja na cestah in potih okoli Leningrada in drugih večjih ruskih mest, iz katerih so bili prisiljeni bežati, ker jim sovjetska vlada ni hotela izstaviti potnih listov, katere mora glasom najnovejše odredbe imeti vsak delavec. Iznanci so brez vsakih sredstev in denarja in iščejo strehe in živeža po kmetijah v okolici mest. Najmanj 10.000 delavcev je bilo izgnanih iz Leningrada v zadnjem tednu, in kot se poroča, se jih bo moralo izseliti nadaljnih 400.000. Nekatere teh so odpeljali po železnici na kmetije, kjer morajo opravljati prisiljeno delo, kot bi bili kaznenci. Med izgnanimi je zlasti mnogo finskih delavcev, katere je svoječasno boljševiška vlada privabila v deželo z obljubo dela, in ki se morajo sedaj seliti v negotovost. Do 1. aprila računa ruska vlada se bo izselilo iz velikih mest nasilnim potom nad en milijon ruskih delavcev, katerim bodo skušali dobiti delo na kmetijah, ali si pa bodo morali pomagati samim sebi.

Brezposelna zavarovalnica

West Side Community Council priredi v četrtek, 16. februarja, veliko predavanje, tekom katerega bo prof. Jacob Meyer, od Western Reserve univerze razpravjal glede predlogov, ki so bili predloženi državnim zbornicam za brezposelno zavarovalnico. Zborovanje se bo vršilo v William Dean Howells javni soli in je pristop dovoljen vsakomur. Ker je predavanje času primerno in zanimivo, so tudi naši ljudje vabljani. Omenjena šola se nahaja a vogalu Bridge Ave. in zapadna 41. cesta.

Jamšek ponesrečil

Naš dober poznan rojak John Slogar, po domače poznan kot "Jamšek," se je v ponedeljek ponesrečil v avto nezgodi na 55. cesti in St. Clair Ave. Mr. Slogar se nahaja na svojem domu.

Lep denar

Župan Miller iz Clevelanda je končno prisilil župane v predmestjih, da bodo plačevali za naprej \$10.000 na leto za radio policijske klice, katere so dosedaj dobivali zastonj.

Boj za plin

15. februarja se začne v Columbusu obravnava, da se zniža cena plinu v Clevelandu. Mestna vlada v Clevelandu zahteva 20 procentov znižane cene za plin.

Apno

Država Ohio je bila zopet prva med državami v Ameriki glede proizvodnje apna. Lansko leto se je v Ohio pridelalo 477.000 ton apna, v vrednosti \$2.479.000.

Prvorojenčka so dobili

V družini Mr. in Mrs. John Japel, 1240 E. 176th St. so kupili, pa ne na razprodaji, ampak drugje, krepkega sinčka prvorojenčka. Vse je zdravo in naše čestitke so na mestu.

Seja Slov. Doma

V sredo ob 7:30 zvečer se vrši seja direktorija Slovenskega doma na Holmes Ave. Na tej seji naj bo tudi navzoč odbor dramskega društva "Lilija" radi važnih stvari.

* 18.000 delavcev je dobilo delo v New Yorku, ko je zapadel debel sneg.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50, Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00, Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo, celo leto \$8.00; pol leta \$4.00; za četrt leta \$2.50
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 31, Tue., Feb. 7th, 1933

Najstarejša naša organizacija

Kranjsko-Slovensko Katoliška Jednota je najstarejša naša bratska podpora organizacija v Zedinjenih državah. Zanimivo je, da so se ravno katoliški Slovenci v Zedinjenih državah prvi začeli zavedati, da je potrebna medsebojna pomoč in podpora v slučaju nesreče in bolezni in enako v slučaju smrti. Let 1894, ko se je naseljevanje naših ljudi šele začelo v Ameriko, so že pionirji na polju bratskega zavarovanja in pomoči se zedinili v Jolietu in ustanovili prvo slovensko bratsko podporno organizacijo — Kranjsko-Slovensko Katoliško Jednoto.

Zanimivo pri tej bratski organizaciji je tudi dejstvo, da slednji upravlja in jo uspešno vodi že zadnjih petindvajset let — njen zmožni glavni tajnik, Mr. Joseph Zalar, ki je eden najbolj popularnih Slovencev v Ameriki in ki uživa popolno zaupanje svojega naroda pri vodstvu tako velike organizacije. Brez dvoma je da ga med Slovenci v Ameriki ni, ki bi imel toliko vploga, skušnje, zmožnosti in talenta biti glavni tajnik prve in najstarejše slovenske bratske podporne organizacije v Ameriki.

Pred nekaj dnevi se je vršilo zborovanje glavnega odbora K. S. K. Jednote v Jolietu, ko so se podajali računi in poročila o poslovanju K. S. K. Jednote tekom preteklega leta. Glavni tajniki naših organizacij najbolje vedo, da leto 1932 nikakor ni bilo prijetno niti za poslovanje, niti za člane te ali one bratske organizacije. Odkar je bila K. S. K. Jednota ustanovljena, ali pa sploh katera druga slovenska organizacija, ni bilo še toliko nadlog, trpljenja in težav v poslovanju kot v letu 1932. Pomanjkanje denarnih sredstev pri članih prinaša na glavni urad vsake bratske organizacije težaven problem, kako obdržati članstvo pri organizaciji, v prid organizacije same, pa še v večji prid članstva. Resnica je, da v depresijskih časih, skozi katere gremo danes, je veliko več dela in trpljenja pri onih, ki so postavljeni, da vodijo narodne zadeve, kot pa v dobrih časih. Stotere in tisočere prošnje posameznih članov dajejo glavnim tajnikom naših organizacij več posla kot skoro vse drugo poslovanje.

Kar se tiče Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote, je slednja skozi gospodarsko depresijo v letu 1932 času sorazmerno jako dobro prešla. Kot čitamo v uradnem zapisniku zborovanja glavnega odbora, je Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota v letu 1932 prekočala svoto treh milijonov dolarjev svojega premoženja. Dajmo, da citiramo nekaj vrstic iz uradnega poročila v zapisniku glavnega zborovanja K. S. K. Jednote:

"Koncem decembra, 1932, je znašalo čisto Jednotino premoženje v odraslem oddelku \$2,993,907.27, premoženje mladinskega oddelka pa \$133,206.78, ali skupno premoženje, ki pripada članstvu K. S. K. Jednote ob koncu leta 1932, je znašalo \$3,127,114.06.

"Tekom zadnjih šestih mesecev leta 1932 je znašal čisti prebitok K. S. K. Jednote ogromno svoto \$132,557.98. Ako vzamemo v poštev finančno poslovanje K. S. K. Jednote v zadnjih treh najhujših letih depresije, v letih 1930, 1931, 1932, se lahko bilježi nad vse povoljen napredek K. S. K. Jednote. Premoženje slednje ob 1. januarju, 1930, je znašalo \$2,396,712.23, in premoženje danes pa \$3,127,114.06, torej je v treh letih depresije narasla Jednotina blagajna za \$730,401.82. To premore le v resnici bratski duh, ki se zaveda, kaj mu je njegova organizacija, poleg tega pa izvršno vodstvo v glavnem odboru, katerega je deležna danes Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota, ki je izplačala v letih svojega obstanka ogromno svoto \$4,855,882.00 podpore svojim članom.

Koncem leta 1932 je K. S. K. Jednota štela 22,159 članov v odraslem oddelku, in v mladinskem oddelku pa 10,348, skupaj torej 32,507 članov in članic, kar predstavlja krassen odstotek našega slovenskega naroda v Ameriki. Kljub silni depresiji zadnjih treh let, ko tisoči nimajo niti za najbolj nuje potrebe življenja, je K. S. K. Jednote nadovala v članstvu le za 1,548 članov in članic v obeh oddelkih, pri čemer pa je vstetih tudi 707 umrlih članov in članic, ali sicer odstopilih.

Novih naseljencev ni iz domovine, torej je naravni prirastek nemogoč. Oziraje se je treba le na tu rojeno slovensko mladino. V tem oziru je K. S. K. Jednota v zadnjih letih storila svojo polno dolžnost. K. S. K. Jednota bo praznovala prihodnje leto 40 letnico obstanka, in pri tako zdravem položaju v financah, v tako zavednem članstvu in pri odličnem in zmožnem vodstvu, ki ga ima K. S. K. Jednota danes, se lahko znova poživijo zaupanje naroda v naše narodne ustanove in organizacije. Držimo se jih!

D O P I S I

NEKAJ O IGRI "TURŠKI KRIŽ"

Euclid, O.—Nekateri so me nekaj glede odra. Slišalo se je že opominjali, da bi napisal kaj kritike o igri "Turški križ," ki je bila igrana dne 22. januarja v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Toda jaz se ne bom spuščal v podrobnosti kar se tiče igre, pripomnil bi pa rad

ozadju odra vzela proč, da bi imeli igralci več prostora in tudi kulise bi se hitreje postavile. Toda zaenkrat se mora še potpeti, ker slabi časi so za vse in treba se je ogniti vsakih stroškov, ki niso ravno neobhodno potrebni.

Kar se tiče igralcev so napravili celo več, kot smo pa pričakovali. Zase vem, da nisem v prvi vrsti, ampak bolj med zadnjimi kot po navadi. Imeli so veliko truda kar se tiče vaj. Včasih je bilo treba čakati do devetih, predno smo prišli na vrsto, ker je bilo vse oddano do zadnjega kotička. Lahko bi bila igra popolnejša, ako bi se igrala kje drugje, kjer je več prostora na odru in več prostora na razpolago za vaje. V tem pa gotovo velja pravilo: kdor prej pride, prej melje.

Kar se tiče igre se sliši, da je v splošnem vse zadovoljno in se celo čuje želja, da bi se igra ponovila. To bi se lahko napravilo, ker je še vse pripravljeno. Toda o tem se bo menda še kaj pisalo. Da ne pozabim naše delavce in delavke, ki so tako vneto pomagali šivali, rezali in pripravljali in to brez vsakega plačila. Gotovo vem, da so zaslužili nekaj več, kot pa samo pohvalo, pa se bodo morali zaenkrat zadovoljiti samo s to.

Pohvaliti moram zavedne Barbertončane, ki se jih je pripeljal poln bus in še en avto zraven. Gotovo jih nismo pričakovali toliko, zato smo bili pa toliko bolj veseli. Gotovo jim bomo skušali vrniti o priliki.

Kakor je slišati, se bo "Naša zvezda" oglasila v kratkem z imenitno burko. Zadnja igra je privabila veliko novega članstva in še vedno se vpisujejo novi. Videti je, da se bo društvo krepko pomnožilo in utrdilo. Vpišite svoje sinove in hčere v dramsko društvo "Naša zvezda." Vstopnina je samo 25 centov, mesečnina pa 10 centov.

Ker je zadnja igra prinesla tako lep uspeh, je naša dolžnost, da se vsem skupaj prav iskreno zahvalimo.

Omenim še to, da se je našlo po igri lep rožnivenec v dvorani. Kdor ga je izgubil, ga dobi pri spodaj omenjenemu.

Upam, da bo občinstvo s prihodnjo predstavo še bolj zadovoljno in tudi postrežba bo še veliko boljša, zato se že sedaj priporočamo cenjenemu občinstvu za obilen poset pri prihodnji naši predstavi.

Louis Opara,
664 Babbitt Rd., Euclid, O.

Mimogrede po Collinwoodu

Slovenska sola Slov. Doma na Holmes Ave. priredi v nedeljo dne 12. februarja zvečer kazanje slik iz stare domovine. Mr. Anton Grdina bo brezplačno poklonil del večernega programa. Po kazanju slik se vrši ples in prosta zabava. Dobrodošel je vsak. Vstopnina za otroke 5 in odrasle pa 15c.

Jim Šepić si je med Hoovromi počitnicami zgotovil mizo lastne konstrukcije, ki je lep kos pohištva v kleti. Svojem izumu je dal belo barvo, ki je zelo pripravna, če dobi produkt prostor pri "furnezu." Prosti čas ustvarja rokodelske umetnike. Jim je tudi svoj trgovski prostor lepo prebarval.

V četrtek sta kegljala v Slov. Domu na Holmes Ave. grocerista Černe in Frank Maren. Vse je šlo v redu samo Marnu je ostajal eden "pin" vedno neomajan. Niti sladki smeh in rahla kletvica ga ni spravila na tla. Kibic Frank Legan se je skrčil v dve gubi, ko ga je Maren srdito pogledal.

John Rožanc manufakturni trgovec na Waterloo Rd. je neumorno na delu, ker se pred obzorjem mestne zbornice delijo varde. Zadal si je nalogo, da si pomočjo demokratskega kluba in drugih vplivnih slovenskih osebnosti pribori nedeljene Slovence v eni varli, kjer naj bi bili oddajajoča sila. Upamo, da se bo rojakom to posrečilo kljub goto-

vim nasprotnostim, ki bi radi strli moč Slovencev v Collinwoodu.

Anton Dolgan, trgovec z železnino in barvami na Waterloo Rd. je zelo vznemirljen nad nezlomljivo depresijo, ter se je odločil, da bo ta teden dajal zastoj električne čistilce vsakomur, kdor kupi kuhinjsko peč ali pralni stroj pri njem. Napraviti hoče v trgovini prostor prosperiteti, ko ista pride okrog vogala.

Louis Oswald, trgovec na Grovewood je prejšnji teden kupil novi truck za razvažanje, in samo se mu smeje, ko ga požene z dvorišča. Poleg lepo prenovljene trgovine je na mestu tudi novo in moderno vozilo.

Opazovalec.

Članom demokratskih klubov 32. varde

Sklep zadnje seje Ženskega demokratskega kluba 32. varde

Slovenski Lovski Klub Barberton

A. B.

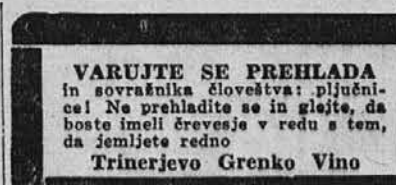
Zadnjič sem poročal, da smo pričeli z delom na našem strelišču, to je, pričeli smo delati naš "šišat," da se tako zaposli vse jagre, ki bi bili brez dela. To vam je pa že vrag, ta ameriški kapitalizem. Sedaj, ko bi se naši jagri lahko "režali" tovarnarjem, kjer so, oziroma niso, bili zaposleni, pa so jih skoro vse poklicali nazaj na delo. Škoda, da nismo pričeli z delom na novem strelišču že pred tremi leti, pa bi naši jagri skoro gotovo neprestano delali. Tako namreč vedno slišimo dobro novico, kadar povemo enemu ali drugemu našemu jagru, da gremo jutri na delo novega strelišča: "Ja, pa glijh jutri imam iti na delo." No ja, saj pravim, naše strelišče bo rešilo ameriško brezposelnost.

Kljub tej začasni zaposlenosti naših jagrov, pa vseeno delo na strelišču dobro napreduje. Zato naj nekoliko pojasnim o tem napredku tistim jagrom, ki ne morejo iti tje pogledat napredka radi hipne zaposlenosti. Potok ob strani strelišča je gotov. To delo je načrt našega podpredsednika Putza s pomočjo našega blagajnika Jerryta in "zogarja" Jožeta Lukežiča. Ampak Putzu gre večina krdihla, ker je edini, ki se drži prve objave našega dela glede diplome in velike lopate. Lopato namreč rabi toliko, da bi jo štirje taki, kot sem jaz, ne dvignili. (Polno zemlje, se razume.)

Most čez ta potok ali reko, je splaniral naš sureshot Prijatelj, rekoč: "Takole bo most najprej, da ga ne bodo zopet St. Clairčani podirali, jaz pa vedno fiksali." Sedaj je v teku ponizovanje in povijevanje dolin. Pri pričetku tega dela smo v objemu "divande" (črnega ohajčana) zapeli temu primerno himno: hribečki ponižajte se, dolince povišajte se. To nas je zopet spravilo do "gajsta" za delo, tako da je naš podjager Putz vzel še večjo lopato. Jaz sem pa to lepo izkoristil in se primazal njemu za tovariša, to je, da sem na istem koncu voza tudi jaz nakladal ter vrgel par dobrih žlic zemlje na voz ter si pot s čela obrisal, ko je bil voz naložen. Blagajnik Jerry, "zogar" in Prijatelj so pa pogledovali na naš konec voza in nekaj mrmrali, pa ne vem kaj so sklepali.

Lopate sedaj rabimo po velikosti osebe. To povem radi tega, ako bi slučajno prišli kake clevelandski jagri za delom, kot na primer: Jaka, Brusi, Šepić, Bavetz itd., morajo prinesiti lopato številka ena, to je največjo. Tona s Flik-flik, Ohio, e tudi altri, pa lahko za spoznanje prinesejo manjšo. (To je okej, pa da nas boste tudi pri ohajčanu in klobasah pripoznali po meri. Op. Jakata.)

Dela so tudi razdeljena po velikosti, stoji, pripognjeno in choje. Manjši delajo "zogarsko" obrt, kot na primer naš Jože. Ti imajo krajše držaje lopat, kot so jih imeli v vojski za kopanje strelskih jarkov. Drugi jih imajo pa daljše, da ako komu pride

je bil, da se vrši skupna seja moškega in ženskega kluba v torek 7. februarja v Turkovi dvorani na Waterloo Rd. Opozorjam članice, da se gotovo udeležite te važne seje. Po seji se vrši običajna zabava. Program iste vam je gotovo znan iz preteklih zabavnih večerov. Vsaka naj pripelje seboj tudi svojega moža, ampak le pod pogojem, da postane član našega kluba. Člani moškega kluba so nam dali razumeti, da pridejo vsi v novih čevljih, da ne bo treba njih ženicam drugo jutro devati mokre obkladke na boleče podplate. Torej le pripravite se vse, da pride vse brez izjeme na to važno sejo v torek večer. Pozdrav!

Zapisnikarica.

Če verjamete al' pa ne.

Eno sem slišal ki ji bo vsak verjel samo jagri ne, ki že itak ne verjamejo nobenemu druge-

slabo, da se lahko naslonijo na držaj in premišlujejo o minljivosti tega sveta in ohajčana.

Glede hrane (borta) se do sedaj še ne moremo pritoževati, samo srce nas nekoliko boli. Imamo nemreč kar dve kuharici, jagrovki seveda, gospo Prijatelj in gospo Putz. Slednja je soproga našega podpredsednika in prihajata sem prav iz Wooster, O. Jaz sem tako preračunal, da naše delo bo trajalo najmanj do konca maja in po moji pameti mora biti do takrat naš podpredsednik Putz skoro "broke." Prijatelj bo pa ob vse kokoši. Edino, kar zna "gvirat" do konca dela, je "divanda" in Putzov ohajčan. Upamo tudi, da bodo ostali vztrajni do konca našega dela: Prijatelj "Tom," njegova tovaršica in koleselj.

Toliko v pojasnilo našim jagrom. Pripomniti je treba tudi, da ni bil naš blagajnik Jerry še nikdar pozen za delo, kot je po navadi za seje, z eno izjemo, to je na zborovanje našega kongresa.

COLNINA V NAŠI DEŽELI

Dasi se govori vsakojake stvari, vendar je malokomu znano, kar se tiče carine v Zed. državah. Ko morajo na ladji, ki se bliža ameriškemu pristanišču, izpolniti listine o predmetih, ki so podvrženi carini, se začne za potnike pravi direndaj, stikanje glav, povpraševanje: če se bo lahko skrililo to in ono, zlasti pa zlatnina. Posebno ženske bi radi utihotapile bisere in drugo, da ne bi bilo treba plačati visoke carine. Eden drugemu ne zaupajo, vsak vidi v drugem le ogleduha, ki vohuni in posluša, če bo kaj vjel o skritih predmetih. Sicer je res, da plača vlada Zedinjenih držav 25 odstotkov od kazni, ki jo mora plačati tisti tak, ki hoče utihotapiti zlatnino, tistemu, ki ga ovadi, toda vlada ne pošilja svojih vohunov na ladje.

Vlada ne zahteva, da zapišete na listino vsak posamezen malenkosten predmet, ki ste ga kupili v Evropi. Lahko se navede skupno, na primer: darila za spomin \$25, igrače \$25, razno \$15 itd. Carinski uradnik ima dolžnost, da pregleda vse blago, ki ste ga javili na listini. In navesti je treba vrednost predmetov v dolarjih, kolikor se vam zdi, da ste plačali, in ne v tuji valuti.

S carinskimi uradniki mora biti človek vlijuden, saj so nazadnje tudi ljudje. Nikdo pa naj ne poskuša jih podkupiti, ker lahko naletite na takega, ki vas bo ovadil in boste posteno plačali za to. Ampak nobene poti ni znane, da bi se omeščalo njegovo carinsko srce. Sicer pa, kakor se tisti dan počuti, tako bo pa postopal. Ako, na primer, stopite z ladje drugo jutro potem, ko mu je prinesla štorjka sinčka v hišo, vam prtljage niti čepri ne bo. Če pa je zvečer prej igral karte in izgubil, bo precej siten in se bo znesel nad potnike.

Ako mislite prineseti seboj deantne ali briljantne prstane, je ceneje, ako prinesete demante ali briljante same. Ako prinesete demant, že vdelan v prstan, plačate 80 odstotkov carine, če je pa demant sam, pa samo 10 odstotkov. Ako gre kdo z dragocenim kožuhom v Evropo je najboljšo, da to naznani v New Yorku predno odpotuje, sicer bo moral plačati carino, ko pride nazaj, ker ne bo mogel dokazati, da ga je vzel seboj v Evropo.

In kaj se zgodi z vami, morda vprašate, če vas zalotijo, da ste

hoteli tihotapiti? Ako carinski uradniki slutijo, da lažete, vas peljejo k mizi, kjer morate podpisati izjavo, da blago, kakor trdite, je bilo kupljeno v Ameriki. Takrat pa, v največjih slučajih, se ženske ustrašijo in skesano povedo vse po pravici. Ako recimo kaka bogata gospa pripozna, da je bila kožuhovinska suknja, ki jo ima na sebi, kupljena v Parizu in da je dala zanj \$500. Carina na tako suknjo je \$250, kar zneso skupno \$750. Plačati mora teh \$750 in še \$750 kazni, ker je hotela suknjo utihotapiti, ne da bi plačala carino. Ako ne bi hotela toliko plačati, mora plačati pa kazen in pustiti suknjo carinskemu uradniku, ki jo potem proda na javni dražbi. Ako hočete vtihotapiti steklenico kognjaka in jo uradnik najde, morate plačati \$5 kazni in steklenico razbijete na mestu, za kar je najbrže hudo obema: potniku in uradniku, toda pomoči ni, razen če uradnik zatisne eno oko ali pa obe.

Splošno se pa lahko reče, da so ameriški carinski uradniki mnogo bolj vlijudni, kot najsibo v katerikoli drugi državi na svetu.

KAKO JE NASTAL SENDVIČ

Vsi vemo kaj je to sendvič, pa morda ni vsem znano, od kod je njegovo ime. V 18. stoletju je živel v Londonu vsemu narodu priljubljen plemenitaš. Nekoga večera pride v klub, kjer se vsede k igralni mizi. V teku igre je postal lačen. Na mizi vidi poln krožnik roast beefa, poleg pa kruh. Pa vzame kos roast beefa, ga dene med dva kosa kruha in začne z vso slastjo otepavati. Drugi, ki so videli, kako si je plemenitaš pomagal do praktične jedi, so ga posnemali in od takrat se je ta način jedi udomačila v Angliji in prišla od tam tudi v Ameriko. Plemenitaš je bilo ime John Montagu, pl. Sandwich in tako je dobil naš slavi sendvič svoje ime.

20 delavcev ubitih v avto tovarni

Paris, 6. februarja. Dvajset delavcev je bilo ubitih in nad 200 ranjenih v Renault avto tovarni v bližini Pariza danes zjutraj. Razstrelba je nastala v posloppju, kjer se oddaja električni tok.

mu kot sami sebi. Pa naj bo tako zmajevanje z glavo, kljub temu se bo zapisala. Bralo se bo, kako je Medvedov France jzbeca streljal in ga tudi ustrelil in to po hudem boju, ko bi bil skoro izgubil svoje življenje in skoraj tudi... no, pa saj boste brali.

Medvedov oče so nekega dne konstatirali, da jim je jazbec požrl skoro polovico njive koruze. O, ti prešmetanci jazbec ti! Pa so rekli modri oče sinu Francetu, naj bi šel počakati jazbeca, saj itak vse noči okrog kolovrat in v zamenjuje noč za dan tam, kjer ga ni prav nič treba, pa naregre na njivo in naj se tam raje pogovarja z jazbecem in ga skuša s kako svinčenko spreobrniti od njegovega pregrešnega in nedopadljivega početja.

France se je grozno počaščenega čutil, da je bil izbran za obrambo njive in domovine, pa sname raz stene flinto, katero je prinesel eden njegovih prednikov še iz turške vojne. Potem vtakne za pas še samokres na šest ognjev in za vsak slučaj še kuhinjski nož, ki bi prišel prav če bi flinta in revolver odpovedala v kritičnem trenutku.

Ker je mislil, da se jazbecu nikamor ne bo mudilo, ko bo enkrat obiral koruzne storže, je šel France malo pod okenca, da bo do dekleta lažje spale in potem je šel še na njivo. Tako se je zgodilo, da je prišel vsako noč še potem ko je jazbec že odšel s pozorišča. Doma jih je sicer vsako jutro precej prešil od očeta, ki mu je očital, da je najbrže na njivi spal, ker ni jazbeca videl. Te besede so šel Francetu do srca, pa je sklenil, da bo za en večer pustil okna pramiru in bo prečul noč raje na njivi. Poleg koruzne njive je stal velik oreh in na tega se France spravi. To je modro napravil, ker je imel prvič razgled, drugič je bil pa tudi varnem pred jazbecem, ker slišal, da je to grozno huda zvok, kadar ji kaj navzkriž vodi.

Res zagleda črno žival, ki se počasi bliža njivi. France počaka, da pride bližje, potem pa rami flinto in sproži. Ako ni bil naslonjen na orehovo deblo, bi ga bilo vrglo par milj daleč, tako je risanca butila v njegovo ramo. Tako je pa sam mislil, da je ob ramo in da nikdar več ne bo mogel rabiti desne roke. Ko je jazbec zaslišal strel, se je ozrl, misleč, kaj neki praska po grmovju. Ko vidi, da je vse mirno, gre pa lepo naprej. France spusti sedaj druge cevi svinčeno zrnje, kar pa jazbec niti toliko ni vzel na znanje, da bi se bil ozrl. Ker je moral jazbec mimo oreha, na katerem je sedel naš brambovec domovine, je prišel končno prav pod drevo in takrat se pa France sklene, pa spusti vseh šest ognjev v jazbecovo mastno telo. Takrat se je pa jazbecu bridko mečevala njegova brezskrbnost in kar lepo na tla se vleže in paragrafi spusti vse štiri okosebe. France je vrgel od veselja klobuk na tla potem pa še sam splezal doli. Prepriča se, da jazbec na tem svetu že dozobal koruzo, pa mu zveže zadnji nogi, ga obesi na puško in vrga puško preko rame, pa hajdi domov. Že blizu doma pa se nenkrat v jazbecu nekaj zgane in pri tej priči tudi začuti jazbecove zobe tam, kjer hrbet dobro ime izgubi. France grozno vpije bolečine, potem pa vidi jazbeca na tla, vzame nož v roki in kar na mestu dokonča jazbeca. Ker ni bilo še pozno, so bili domači še vsi pokonci, pa vrže France v hiši jazbeca porazno po tleh. Ko se obrne da gre ven, pa ga pokličejo očci: "France, kaj pa da imaš hlače vse krvave?"

"Ne samo krvave, še kaka druga barva je tam, če bi človek natančneje pogledal," je rekel France obupno, ker je vedel, da bo moral precej časa stoje v čerjatu.

Mlinarjevi

Za "Ameriško Domovino" prestavil M. U.

Vedno ju je klicala: "Janezek in Marija!" nikdar pa ni poklical njega, Alberta. Prišla je na travnik, kjer so se valili. Janezku je naravnala gorko kapo, Mariji ruto. On sam pa ni imel ne kape, ne rute. Ni se zbriga la za to, že takrat je bil bajer razupit, ker so se v njem utapljali mlinarski sinovi, kadar so ribarili. In stara teta Otilija je postala tedaj čuvaj, pravi zmaj nad to vodo. Sorodniki so morali uporabljati vse zvijače, da so dečka in deklico odvrčali od te mne tajstvenosti vodne površine. Ko pa je on tekel doli k bajerju, ga ni nihče klical nazaj. In veselje nad bajerjem je bilo edino, kar je imel več kot polubratec in polusestrica. Tusem se je lahko zatekel pred njih jezo in, ko se kasneje v skeleči zavisti prenišljeval, da sta oba otroka pravzaprav v mlinu doma, a on je le najemniški sin tedaj so mu oni drugi še bolj privoščili prost dohod k temu raju. Poleti ribarenje in kopanje, vožnja s čolnom in potikanje med senčnatimi brezami. Pozimi drsanje — to so bile vse njegove predprave. Tudi nje ga so skušali prestrašiti. Pa je tudi bilo tajstveno, biti tako sam na teh valovčih, ki so bili tako prozorni, da je pogled segel celo doli v temne globine. — Tamkaj doli je bila palača, v kateri je stanovala vodna vila. Vedno bolj pa je vzljubil bajer, tako da si ni niti želel, da bi še kak hlevarski mali hlupec ali mlinarski otrok delil z njim to veselje. Zdelo se mu je, da mu je vila baš tako naklonjena, kakor je Otilija svojim sorodnikom. Celu hvalisati se je bil pričel, da je videl kako z zlato kronico in je vsem kazal, da se ne klati okolo vode samo radi rib. Krona, ki prinese modrost, da mu je zagotovljena. Medtem pa ni stara teta prežala samo na otroke. V samotni se je razvilo sovraštvo do tujcev — vedno je tako pravila — v pravcato bolezen. Očividno je morala imeti kako začarano zrealce, v kateri je videla vse, kar se je v mlinu dogajalo. Kadar so posekali kako jelko je poklicala Janezka k sebi: "Vse ti bodo izvili, posekali vse do golih tal; kadar boš pa ti dobil v roke, boš lahko sedel na prazna tla." Prišli so še drugi sorodniki in pa tudi ljudje, katere vse skup ni prav nič brigalo, da so šuntali in pomilovali Janezka kot zapostavljeno siroto. In vendar bi bil moral biti v resnici napram tistim, ki so mu jih kazali kot sovražnike, tako, kakor da so mu stariši in vzgojitelji. Janezek pa je postajal molčeč in trmast. Besedi mati in oču so do cela izgini iz njegovega jezika. Koliko solza je potočila mati, kadar ji je poba, ki je doraščal, predrzno odgovarjal, koliko, kadar je prihajalo dekle, ki je obiskovalo šole v mestu, na počitnice v mlin ter se pustilo od matere streči, kakor da ji je najnavadnejša dekla. In vendar sta bila oba otroka v svojih srcih dobra in sta trpela tudi sama vsled teh preprirov. Posebno Janez je postal tuoben in je bil le redkokdaj vesel, kakor so bili drugi mladeniči. Nato je Otilija umrla. Sorodniki so pričeli tožiti: sedaj sta šele oba prav brez zaščite, in vedno pogostejše je prihajal varuh iz vasi in vedno hujši so postajali prepri med njim in Albertovim očetom. Celo spopadla sta se bila in, kako strašno so bile tiste ure, ko je po besnem pretepu kmet obležal na tleh in se ni več ur zavedel! Janez se je tedaj pogostejše plazil v skrivališča okolo

bajerja. Nobena prepoved ni več zalegla, še bolj, ker ga je povrh pričela griziti še nesrečna ljubezen. — Ponosno dekle, kateremu je bil kaj naklonjen se iz šole sem, ga je zasmehovalo na plesišču, vpričo vseh: "Ti... saj ti si last ribje ženice!" Ko se nekega dne ni vrnil in — o, kako strašno je bilo tisto iskanje in najdba, peklenska zmešnjava! — tedaj so vsi občutili, kakor da imajo resnično tako slabe sosedu, kakor je kokošim lisica. Cel dan so ga iskali, predno so ga našli v bajerju. "Tista ponosna deklina s svojo ošabno govorico ga je pokončala!" so govorili v vasi. "Očim in mačeha sta ga poginila v smrt." — Prišli so od sodnije, zasliševali. — mati je ležala smrtno bolna v postelji, ohromela strahu. To je bilo nekaj hujšega, nego pa živinska kuga v stajah! —

Mlinar se je prestrašil, ko je slišal da je neradoma petelin zamahnil s kratuti in zapel. Drug glas mu je odgovoril iz daljave, docela tiho, tako kakor prodira luč skozi meglo. Mar prihaja že jutro? Mesec se je bil umaknil. Tema je bila pri oknih kakor tudi v hlevu. Krava ki je ležala poleg njega, je dvignila glavo. Videl je, kako se svetijo nje grozničave oči. Sočutja jo je pobožal: "Smiliš se mi, saj si baš izgubila svojega telčka, a sedaj pojdeš še ti!"

Ko je to izgovoril, so mu že zopet zazvenele v ušesih Apolonijine besede: "Meni se mati smili!" Menil je, da razume sedaj, kaj je hotela reči. Ravno njegova žena s svojo ljubeznijo in svojim denarjem je pripomogla, da je lahko kupil mlin od Marije, ki pač ni imela po vsem, kar se je bilo dogodilo, več veselja do njega ter je rajši poročila nekega sosednjega mlinarja. In tako dobra je bila ranjaka vedno, z vsemi silami se je zavzemala za poštenost in dobro ime hiše. Roke bi vila, ko bi videla, kaj hoče sedaj on storiti. Kajti ni en moder človek, ki mu ne bi mogel svetovati v ta zakon. Kako se je mogel le namestiti na Felicijo, ko jih je toliko vdovca zasledovalo in so mu jih toliko ponujali? Kaj pa je našel posebnega na njej? — Nezakonski otrok ga ni odvrčal, pač pa ga storil še drznega. Sedaj, v tej temi, v tej težkornosti samoti je videl vse jasno. Njega je pač gnalo k njej, tisto, kar ona ne bi mogla najti pri njem. Poželjenje je občutil po nje mladosti in v tem nagonu se je bil dozdeval sam sebi zopet mlad. Vse to pa je vendar praznotna prevara. In kaj bi moral plačati za ta sen, ki je lahko le v snu vabljiv? Zglašala se je bila pred hlevom z bolno živino. Ko bi nekada sam ležal tako kakor te živali in bi obračal grozničavo glavo za njo?

Zopet in zopet je zamahnil petelin s kratuti in pel, da je trudnemu možu kar v ušesih zvenelo. In sedaj so že pričela klopotati nadaljna mlinska kolesa. Psi so pričeli lajati, zunaj pa so bila drevesa zavita v meglen vzduh.

"Nekaj močnega moram napraviti. Zabiti trden kol, sicer mi še vse zopet splava po vodi. Kadar človek od gostilne do gostilne naliva vase piva, postane nori vdovec zopet nasilen."

Tam zadaj v kotu na slami se je nekaj zganilo, dolgo iztegovanje in zehanje. Nato se je pritipal iz kota hlevar in prižgal luč. Začuden je pogledal gospodarja ter se mu približal. Okornega jezika, a odločno mahajoč z rokama je skušal dokazati: "Ze sam razum mora do-

povedati, celo slepec bi moral uvideti... taka svinjarija ne nastane sama od sebe, to ni nič naravnega. Na to lahko položim svojo roko v ogenj in zato tudi pravim... Mlinar, enkrat tudi pustite, da moja velja... saj ni treba, da vi storite, če ste preveč nobilit... jaz pojdem tjakaj po zdravniku zoper hudobne babnice... videli boste, da bo odnehalo, kakor bi pihnil in hudobne babnice, huj... naj izve: pobožen obraz na zunaj, hudičeva znamenja v srcu... Kuga prihaja od Eve... tako je Eva..."

"Da, Vid, ko bi bilo tako sredstvo, bi rad izhodil nov par škorenj. Ni ga pa zelišču zoper hudobijo," je odvrnil Mlinar.

Hlevar je stopil k vratom in jih odprl, medtem ko je mrmral: "Sedaj bi pa rad vedel, dali naj to pomeni: da ali ne."

Iz hleva je kmalu puhtela v narzli jutranji zrak bela soparica. Mlinar je stopil med podboje, se pretegnil in zadihal jutranji zrak. Nato je stopil na prosto. Tenke ledene ploščice, ki so se bile naredile v odtisih konjskih kopit in koles, so pokale pod njegovimi podplatami. Zrak je bil čist. Nad mlinsko strugo in potokom so ležale še lahne meglice. Na vzhodu, kakor barva žareča procesija, ki pričakuje solca so v svečanem miru viseli žoltobarvi oblaki. Oči so ga pekle vsled prečute noči in glava mu je bila težka. Nekoliko trpko se je nasmehnil, ko se je spomnil Apolonijinega sveta: "Jutranji svet je najboljši!"

Te misli pa so bile le nekaj odmev nočnega viharja. Globoko je dihnil, postal še in se skrenil, kakor da ne ve, kam bi šel, nato pa stopil krepkih korakov proti hišnim vratom. V izbi je vzel črnilo in per ter z nekoliko tresočo roko pričel v pčlurnaku pisati: "Moja luč je jutranja zarja. Vso noč sem mlet. Zmlel sem svojo srečo, naj bo za druge hranilna sreča. Ne vem. Stori sem, da ne bom niti po dnevu niti po noči mlet najine sreče. Ti si si najbrže mislila, da je dežela dobra za letovanje, od kjer se lahko zopet umakneš, če bi deževalo in, če bi se pokazali kisli obrzi in blato in delo in kaka živinska kuga. Zato te tudi ne morem vzeti, čeravno si tudi nisi tega mislila. Kajti resnično je. Ako ti je hudo, meni je še tisočkrat huje, kajti tebe morebiti še čaka sreča. Jaz sem jo videl zadnjikrat."

Zalepil in zapečatil je pismo. Ko je vstopil Lovrenc (še napol zaspan in z napol zlepljenimi očmi, da se pokriža z blagoslovljeno vodo, mu je dejal: "Glej, to vzameš s seboj in oddaš. Z Rudjavcem pojdeš v mesto in popelješ peku moko... Glej, vzemi to s seboj in je dostavi po kakem slu."

Lovrenc je prečital naslov, izbulil oči, a njegov obraz se je potemnel. "Ne, oče, tega ne bom!" je iztisnil iz sebe. "Sram mi je bilo, ko bi moral biti za ljubezenskega sla!" Že je hotel oditi. Oče pa je zakričal nanj, da ga je kar na pragu zasuknilo. Stala sta si naspro-

ti. Mlinarjevo čelo je bilo nagubano, oči so bulile rdeče. "Norec sem!" je vpil. "Norec, če se oziram na vas! Vsak skrbi sam zase in to bo še najboljše! Ti pa misliš, da si bom dal ukazovati po takem, ki ni še za uhlji suh? Misliš, da bom jedel iz tvoje roke? Domišljaš si, da se ne smem poročiti, če ti nočeš?" Gledal je sovražnega pogleda v blede, neprespani obraz bolehavega sinu. "Dobro," je nadaljeval, "pismo naj ostane, kjer je. Sam pojdem sedaj tja. Ti si mi pokazal pravo pot. Neumnosti sem napisal, poba! Vsake črke se kesam!" Prijel je pismo ter ga baš hotel pretrgati na polovico. Tedaj mu je segla Apolonija med prste: "Meni dajte pismo, oče! Lovrenc je bolan, saj bi morali sami videti. Tudi mi nismo spali. Vi ste bili pri živini, jaz pa sem njemu pomagala dihati. Ni pač čuda, če je sedaj razdražljiv kakor mače. Sem dajte, je bom že jaz spravila v prave roke. Oče, jeza je hudič!"

In že je imela pismo v rokah, ne da bi vedela, dali z ali proti volji očeta. "Zapreži," je velela Lovrencu. "Zapreži in vozi, kakor da voziš po babico!"

Nad tem se je oče nalahno nasmehnil. Ko pa je Lovrenc odšel, je dejal: "Šel bo v mesto, a brez pisma — brez pisma, si čula! Še enkrat moram vso to stvar prespati!"

"Kakor pač hočete, oče, vaša stvar!" je odvrnila dobrohotno in položila pismo v njegov predal. "Naspite se pa s kako toplo stvarjo v želodcu. Prižganko imamo že pripravljeno!"

Ko se je vrnila iz kuhinje, je bil oče kar siv v obraz in tresel se je mraza. Iz vasi sem, ker je pihal zahodni veter, se je čula jutranjica. Molila sta skup. Nato je Mlinar jedel poželjivo in zadovoljno. Ko je pojedel, je dejala Apolonija: "Lovrenc je zapregel — ali imate še kako naročilo?"

"Apolonija, ti si prava čarovnica!"

"Saj sem samo menila —"

"Saj sama veš, kje je pismo — čarovnica si!" Vzela je pismo iz predala, podala očetu roko in dejala tiho: "Boglonaj, oče, ti sočkrat bogloraj! Ne morem vam poplačati. Sledila pa vam bom kakor psiček, celo notri v vica!"

Nato je nesla Lovrencu pismo ven na voz. Oče pa je šel počasi gori po stopnicah ter se stokaje zari v veliko, samotno zakonsko postelj.

PETO POGLAVJE

Ob steni hleva, ki je bila obrnjena proti vrtu in vzhodu, so v aprilu in po setvi skladali polena in dračje za prihodnjo zimo. Bil je svetel pomladanski dan, le od severozahoda je pihal hud veter. Na prisojnjem dvorišču, kjer so cepili drva, je bilo zatišje, tako da je solnce grelo prijetno, skoro preveč. Apolonija je kopala v vrtu. Cela ja tako kokiš in druge perjadi je prežala okoli nje lopate, da polovi takoj gliste. Iz vrta je lahtel videla za hlev, od koder je prihajal prijeten duh po smoli.

(Dalje prihodnjič)

Ringling Bros. mnogo let. "Big John" je nekoč ukrotil zdivjane slone pri večerni predstavi. Vršila se je parada slonov, kot je to vedno kot prva točka na programu. Dva mlada slona sta se nekaj prestrašila in zdivjala. Divjala sta okrog po prostoru in iskala izhoda. Ko sta drvela mimo "Big Johna," ki je korakal na čelu, se je eden divjajočih slonov zaletel vanj in mu premaknil nakit na glavi, da mu je padel čez eno oko. Mirno je podrgnil slon z glavo ob visoko ograjo, da je spravil nakit zopet na pravo mesto, da mu ni zaviral pogleda. Potem se je pa bliskovito obrnil okrog in nastavljal glavo obema slonom, ki sta ravno zopet pridivjala okrog. Udarci je bil strahovit, ki je mlada slona kar omamilo in ukrotilo in celo "Big Johna" je vrglo nazaj, da je pomandral par vrst stolov, s katerih so se bili ljudje še pravočasno umaknili.

Dokazano je, da nobena divja žival, ki je bila vjeta v džungli se nikdar popolnoma ne udomači in ukroti. Prirojeni instinkt iz džungle ji ostane za vse življenje. Ko sem neke nedelje korakal v cirkusu med sloni, sem videl, da jih je 29 mirno ležalo na tleh in spalo, pet jih je bilo pa pokonci. "To je njih prirojena lastnost," mi je pojasnjeval ravnatelj. "Naj bo še tako vse mirno in tiho, nikdar vsi ne ležejo ob istem času. Nekaj jih stoji vedno na straži, da opozorijo ostale tovariše o morebitni nevarnosti." Več kot eno uro sem jih opazoval. Dva sta pokleknila in se z globokim vzdihom zvrnila po tleh. Komaj sta bila ta dva na tleh, sta takoj vstala druga dva. In to se ponavlja kar naprej, kadar sloni počivajo.

Pa kakor so te živali velike, jih vsaka najmanjša stvar oplašči. Nekateri sloni se boje svoje lastne sence ponoči. Takoj jih vznemirijo, če veter zamaje platno, pri cirkuskem šotoru. Kadar je močna sapa ali grmenje,

morajo slone peljati na prosto. Zunaj so čisto mirni in očividno jim ugaja, ko jih pere nevihta. Pod šotorom so pa v takem času nemirni in radi zdivjajo.

Večina slonov, ki jih vidimo v cirkusu, je bila vjetih in ukrotenih. Zelo malo slonov je, ki bi dolgo živeli, ako so bili rojeni od vjetih staršev. Dobi se slone, ki so res pravi velikani. Eden takih je bil "Tusko," ki je bil znan kot nasilnejša živeča žival. Nekoč se je Tusko iztrgal, prevrnil par garaž in avtomobilov, spravil s tečajev par hiš, potem pa vdril v neki farmerski hlev (skozi steno, ker mu nihče ni odprl vrat) in tam našel v svojo veliko veselje kotliček v polnem obratu. Napil se je žganja, ki ga je omamilo in drugo jutro je bil krotek kot jagnje.

Večina slonov ima rada žganje, katerega jim dajejo, če jim želodec ne deluje redno. Pa si je to zapomnil slon v berlinskem zverinjaku, pa se je večkrat "javil bolnim," da je dobil žganje. Precej časa je tako vlek "bolniški podpora," dokler ga niso pogruntali in je bil vržen kot simulant iz bolniške podpore. Tudi tobak se zdi slonom kot prava slaščica. Radi jedo korenje in vsake vrste zelenjavo.

Samica nosi mladiča od 21 do 22 mesecev. Starost je povprečna taka kot pri človeku. Nekateri mislijo, da se slon nikdar ne vleže. To ni res. Vendar se tudi dobe sloni, ki se ne vležejo k počitku, to pa vsled starosti. Naslonijo se na drevo, kjer prav

dobno vlečejo dreto.

Kar se tiče razpoloženja, si skoro dva slona nista enaka. Kot pri človeku, se dobe dobri in slabi, nagajivi in krotki, divji in počasni, trmasti in ubogljivi, slabe volje in veselo razpoloženi.

V SPOMIN

šeste obletnice smrti naše nadvse ljubljene in nikdar pozabljene matere

MARY STANOVNIK

ki so za vedno zatisnili svoje mile oči dne 7. februarja 1927.

Vaše hčerke, katere ste tu zapustili, Vas ne morejo pozabiti, žalostne in potrte smo ob spominu na Vašo smrt.

Spomin na Tebe, draga mati, s žalostjo obhajamo, ob grobu Vašem v tugi bridki vroče solze nas zalivajo.

Let je šest že preminilo, kar odzvel Vas Bog je nam, bridki bil je čas ločitve, težke ure — nam in Vam.

Nas tolaži misel sladka, da ločitev ta bo kratka. Oj, z Bogom, mati mila, deležni ste zdaj tam plačila.

Naj Vam večni Bog poplača Vaše delo in skrbi, katere ste za nas imeli, večni mir Vam podeli.

Zalujoče hčere:

ROSE LACH, MARY KOMOROUSKI, ANNE KOŠČAK, SOPHIE KOPLAN, FANNY STANOVNIK.

Cleveland, O., 7. feb. 1933.

Obiščite VELIKO RAZPRODAJO

ki se prične v sredo 8. februarja pri nas

Če si hočete prihraniti precej denarja, pridite na to razprodajo. Ne zamudite te prilike, ker kupili boste lahko vsakovrstno blago po taki ceni, kot še nikdar poprej. Tukaj je označenih nekaj cen, ampak na razprodaji bo približno vse blago.

En lot volnenih oblek, št. 14 do 20, samo.....35c
En lot oblek, mere 16 do 52, samo.....49c
En lot oblek, mere 16 do 52, samo.....65c
En lot oblek, mere 16 do 52, samo.....85c

In nekaj tudi dražjih

En lot svilenih oblek, vse barve, samo
\$1.50, \$1.75, \$2.25 in \$3.25

En lot sukenj za žene in dekleta, št. 16 do 46, samo \$2.50
En lot sukenj, vseh mer, \$6.75, \$8.95 in \$10.00, lepe in moderne. Imamo jih nekaj tudi dražjih.

Zenske nogavice, samo.....10c in 19c
Full fashioned svileni in chiffon nogavice, samo.....50c

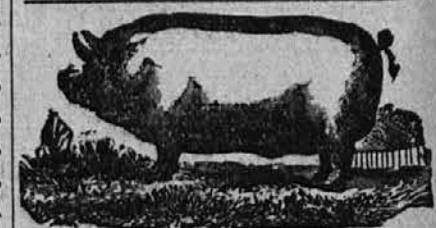
Moške srajce, vse barve, samo.....50c in več
Moške nogavice.....8c, 10c in več
Lepe kravate samo po.....19c

široko blago za rjuhe, samo.....22c jard
Fina kotenina, samo.....9c jard
Blago na jarde za obleke, garantirano za pranje, samo 15c jard in več

Zelo po nizki ceni bodo kovtri
Sheet blanketi, dosti veliki za rjuhe, samo po.....59c
Deloma volnene deke, 72x84, samo.....\$1.95
Čisto volnene deke, samo.....\$6.98

Pridite in se sami prepričajte. Se priporočam.

Anton Anžlovar
6202 St. Clair Ave.

John A. Tompkins

3979 W. 25th Street
SHadyside 3689

Garantirani s koruzo pitani prešči. Mi koljemo vsako sredo, petek in soboto zjutraj. Opaluženi v kropu ali osmojeni s slamo. Jetra in čreva zastoni. Po sebnosti nasoljena čreva naproda vsak čas, ravno tako tudi sveže in doma prekajene šunke.

KUPON

Ta kupon je vreden \$1.00 pri nakupu prešči, ki tehtajo 200 funtov in več.

DOBER PREMOK!

Točna postrežba
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
HENDERSON 5798

Zastopnika:
IGNAC ZIVODER
1168 Norwood Rd.
JOHN CENTA
1175 Addison Rd.